

Základná škola, Pionierska 33, Čaňa

Škola s tradíciou – škola s budúcnosťou

Inovovaný školský vzdelávací program

pre nižšie stredné vzdelávanie (5. – 9. ročník ZŠ)

Predkladateľ:

Názov školy: Základná škola, Pionierska 33, Čaňa
Adresa: Pionierska 33, Čaňa 044 14
IČO: 31953204
Riaditeľka školy: Mgr. Zuzana Bruncová

Kontakty: škola: 055/6999128, 0911503223
školská jedáleň: 055/69 99 432
email: zscana@zscana.sk
web stránka: www.zscana.sk

Zriadovateľ:

Názov: Obec Čaňa
Adresa: Osloboditeľov 22, Čaňa 044 14

Názov vzdelávacieho programu: Inovovaný školský vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie (5. - 9. ročník ZŠ)

Použité ŠVP: ISCED II

Kód odboru štúdia: ISCED II

Názov odboru štúdia: nižšie stredné vzdelávanie

Stupeň vzdelania: nižšie stredné vzdelanie

Dĺžka štúdia: 5 rokov

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Dátum platnosti: od 1. 9. 2016

Dátum vydania: 31.8.2016

Dátum schválenia: 31.8.2016

Zmeny a revízie

1.9.2019

- Na základe rozhodnutia pedagogickej rady zo dňa 28.8.2019 sa mení učebný plán pre 2. stupeň - Variant I. a II.
  - v šk. roku 2019/2020 platí len pre žiakov 5.,6. a 7. ročníka. Pre žiakov 8. a 9. ročníka platí učebný plán zo šk. roka 2018/2019
  - v šk. roku 2020/2021 platí pre žiakov 5.,6. a 7. ročníka. Pre žiakov 8.a 9. ročníka platí učebný plán zo šk. roka 2018/2019
  - od šk. roka 2021/2022 platí pre žiakov 5. - 9. ročníka.

3.9.2018

- Na základe rozhodnutia pedagogickej rady zo dňa 3.9.2018 sa mení učebný plán pre 2. stupeň - Variant II – zmena posilnenia časovej dotácie matematiky v 7. ročníku namiesto fyziky.

1.9.2017

- Na základe zákona č. 178/2017 Z.z., ktorým sa mení zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vypúšťajú kapitoly:
  - 2.2 Personálne zabezpečenie
  - 2.4 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
  - 8 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancovDoterajšia kapitola 2.3 sa označuje ako kapitola 2.2.
- Na základe Dodatku č.1, ktorým sa mení Štátny vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň ZŠ schválený MŠVVaŠ SR dňa 11.5.2017 pod číslom 2017-7449/20017:1-10A0 sa mení učebný plán pre 2. stupeň a učebný plán integrovaných žiakov s MP – variant A.

1 Stratégia školy, vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Základnou filozofiou školy je vytvoriť zo školy príjemné a bezpečné miesto, kde učiteľ, žiak a rodič sú partnermi, kde každé dieťa má právo sa vzdelávať podľa svojich individuálnych možností a potrieb. Škola sa snaží vytvárať priaznivé podmienky pre slobodný a tvorivý prejav detí, rozvíjať ich talent a schopnosti, osvojovať si základné komunikačné, pohybové a sociálne zručnosti. Dôraz kladieme na vytváranie pozitívnej pracovnej atmosféry a prežívanie pocitu úspechu.

Priority našej školy

Tolerancia: Každý človek má svoje miesto v spoločnosti. Viest' žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno - kultúrnych hodnôt.

Tvorivosť: Podporovať produkciu nových a hodnotných nápadov, riešení a myšlienok. Podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov.

Zodpovednosť: Naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest' zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Komunikácia: Rešpektovať pravidlá spolužitia, riešiť problémy pomocou situácií, využívať možnosti sebahodnotenia každého dieťaťa, rozvíjať kultúru vyjadrovania.

Zmysluplnosť učenia: Vedieť prakticky využiť získané vedomosti. Podporovať dôslednosť, trpezlivosť, cieľavedomosť, systematickosť, sebahodnotenie.

2 Charakteristika školy

Základná škola, Pionierska 33, Čaña je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou, plnoorganizovaná výchovno-vzdelávacia inštitúcia. Škola je umiestnená v centre obce Čaña, ktorá je strediskovou obcou mikroregiónu Hornád. Poskytuje vzdelávanie a výchovu pre deti z obce Čaña a z obcí, ktoré patria do školského obvodu (obce Geča a Gyňov - žiaci z týchto obcí dochádzajú do školy autobusom, ktorý ich privezie priamo pred školu. Podľa zákona č. 596/2003 a smerníc 11/2005-R z 20.7.2005 a 1/2007-R z 1.2.2007 rodičom týchto žiakov sa 1x za polrok preplácajú náklady na cestovné). Okrem žiakov zo školského obvodu našu školu navštevujú aj žiaci z okolitých obcí – Valaliky, Ždaňa, Nižná Myšľa a Skároš.

Kapacita školy je 900 žiakov, v súčasnosti školu navštevuje priemerne 650 žiakov. Na 1. stupni je 320 žiakov v 15 triedach, 2. stupeň navštevuje 330 žiakov v 13 - 15 triedach. Priemerný počet žiakov v jednej triede je 22. Priemerný počet pedagogických zamestnancov je 40.

Škola ponúka kvalifikovanú výučbu všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, výučbu anglického jazyka od prvého ročníka, efektívne využívanie odborných učební, plaveckej učebne v rámci vyučovania povinnej telesnej výchovy. Všetky tieto činnosti sú podporené veľmi dobrým materiálo-technickým vybavením.

Školu navštevujú aj žiaci so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami – so zdravotným znevýhodnením (dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia), ale aj so zdravotným postihnutím, ktorí sa vzdelávajú formou individuálnej integrácie. V našej škole venujeme integrovaným žiakom veľkú pozornosť. Vzdelávanie týchto žiakov koordinuje odborný zamestnanec – špeciálna pedagogička, v spolupráci s triednymi učiteľmi vypracúva individuálne vzdelávacie plány (IVP) pre týchto žiakov a v rámci vyučovania s nimi pracuje. V škole je tiež zriadená jedna špeciálna trieda pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Žiakom so sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) vytvárame podmienky na elimináciu a odstránenie hendikepov, s cieľom dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností aj prostredníctvom nultého ročníka pre šesťročné deti nedosahujúce školskú spôsobilosť.

Pozornosť venujeme aj nadaným a talentovaným žiakom. Nadaných a talentovaných žiakov si hľadáme a vyberáme na vyučovacích hodinách používaním aktivít, skupinových prác, použitím rôznych metód. Vytvárame im priestor na sebavyjadrenie ich vlastnou formou a postupmi, podporujeme ich tvorivosť a realizáciu. Sme otvorení hodinám, na ktorých sa venujeme podnetom zo strany žiakov, to znamená témam, ktoré ich zaujímajú. Pri riešení úloh nabádame žiakov prepájať vedomosti a zručnosti z rôznych predmetov. Poukazujeme na neoddeliteľnosť vzdelávania a získavania vedomostí a zručností do bežného života. Podporujeme účasť žiakov na súťažiach, projektoch a olympiádach. Žiakom so všetkými druhmi nadania umožňujeme postupovať podľa individuálneho študijného plánu, ak si to vyžaduje účasť nadaného jedinca na súťažiach, prehliadkach, športových a umeleckých podujatiach.

Športové (bežecká súťaž – „Hľadáme nových olympionikov“, obvodné kolá žiackych súťaží vo futbale, hádzanej, florbale), vedomostné aj umelecké súťaže (napr. Horovova Čaña), tiež sami organizujeme. Pozývame zaujímavých ľudí na besedy, diskusie, výchovné koncerty.

Organizujeme poznávacie výlety a exkurzie zamerané na prehĺbenie vedomostí a záujmu a upevnenie medzipredmetových vzťahov, návštevu výstav.

Každoročne organizujeme Školu v prírode pre žiakov 1. stupňa a Lyžiarsky a snoubordingový výcvik pre žiakov 1. a 2. stupňa. Žiaci tak majú možnosť odpútať sa od zabehnutých stereotypov a zažiť nevšedné zážitky. Voľný čas napĺňajú pohybové aktivity a pohyb v zdravom prostredí prispieva k upevňovaniu zdravia, vytváraniu vzťahu a k ochrane prírody, ale tiež k utužovaniu vzťahov v kolektíve.

Súčasťou školy je aj Školský klub detí (ŠKD) a Centrum voľného času (CVČ). Činnosť ŠKD je organizovaná v 5 oddeleniach, s prevádzkou od 6.30 do 16.30 hod. ŠKD navštevuje priemerne 125 žiakov 1. stupňa. Priemerný počet detí v jednom oddelení je 25. V činnosti ŠKD chceme v maximálnej miere vytvoriť žiakom čas a priestor na oddych a relaxáciu s dôrazom na uspokojovanie ich potrieb a záujmov, posilňovať priateľské vzťahy v kolektíve.

CVČ ponúka priemerne 40 záujmových útvarov rôzneho zamerania. Poskytuje žiakom rozvíjať svoje zručnosti a návyky prostredníctvom krúžkovej činnosti, ktorá sa v našej škole otvára každý rok podľa záujmu.

V škole je v dlhodobom prenájme Základná umelecká škola Valaliky, s hudobným a výtvarným odborom a Súkromná základná škola, s odborom audiovizuálna a multimediálna tvorba. Školský stolnotenisový klub Junior Čaňa pracuje na škole od r. 2012, prioritou klubu je systematicky vychovávať mladé stolnotenisové talenty, v čom je klub veľmi úspešný. Od r. 2014 majú žiaci školy možnosť rozvíjať svoje športové nadanie v Školskom športovom klube TYDAM a reprezentovať školu i obec v basketbale.

Školské stravovanie zabezpečuje 7 zamestnancov školskej jedálne pre vyše cca 600 stravníkov. Prevádzku školy zabezpečuje 13 prevádzkových zamestnancov.

Škola chce byť aktívnou a otvorenou inštitúciou vo vzťahu k žiakom, rodičom, pedagógom, verejnosti. Na škole sú už zavedené tradičné akcie, ktoré približujú prácu žiakov a učiteľov. Tieto tradície: rozvíjajú prirodzený záujem o pohyb – „Otec, mama poďme športovať“, podnecujú záujmové aktivity umeleckého zamerania – prehliadka záujmových aktivít žiakov a učiteľov na vianočnej akadémii a akadémii ku Dňu matiek, podporujú záujem rodičov o prácu ich detí v škole – dni otvorených dverí počas Týždňa otvorenej školy. Zapájajú rodičov do života školy – účasťou v rodičovskej rade a rade školy.

2.1 Vlastné zameranie školy

Zameranie školy vychádza z akceptácie základných pedagogických dokumentov, predovšetkým inovovaného štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy, z tradícií, doterajšej orientácie školy a z požiadaviek rodičov žiakov školy, ktoré môžeme zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- 1) poskytovanie kvalitného základného vzdelania,
- 2) rozvoj komunikačných zručností žiakov v materinskom jazyku, v cudzom jazyku, v informačno-komunikačných technológiách, v sociálnych vzťahoch,
- 3) rozvoj pohybových, umeleckých a praktických zručností žiakov v školských a mimoškolských aktivitách,

- 4) pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- 5) výchova k ochrane a tvorbe životného prostredia, k zdravému spôsobu života, k získavaniu zdravého sebavedomia, kritického myslenia a sebahodnotenia.

2.2 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Budova školy sa nachádza na pozemku vo vlastníctve obce Čaňa. Školský pozemok zaberá plochu cca 24 000 m², z toho zastavaná plocha je 11 000 m². Budova školy bola odovzdaná do prevádzky 27.10.1993. Je členená na sekcie A až H, sekcie A, B sú 4 – podlažné, sekcie C, F 2 – podlažné. V sekcii D sa nachádzajú telocvične a školský bazén, v sekcii E je umiestnená školská jedáleň, v sekcii G je plynová kotolňa, H- vodojem. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších zariadeniach školy zriadených podľa platnej legislatívy.

Priestorové vybavenie:

a) pre manažment školy: kancelária riaditeľa školy, kancelária zástupcov riaditeľa školy, kancelária pre ekonómku a mzdovú účtovníčku,

b) pre pedagogických zamestnancov školy: zborovňa, kabinety slúžia ako sklady na pomôcky a materiál,

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom: kancelária výchovného poradcu, kancelária školského špeciálneho pedagóga,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy: dielňa a sklad školníka, šatňa - upratovačky,

e) hygienické priestory: na každom podlaží sa nachádzajú WC zvlášť pre dievčatá, chlapcov a pre učiteľov, miestnosť pre upratovačky s výlevkou, sklad a výtahová šachta. Na prízemí je WC upravené pre žiakov s obmedzenou schopnosťou pohybu.

f) odkladacie a úložné priestory:

pre učebné pomôcky - kabinety,

didaktickú techniku - kabinety, inštalované v učebniach,

skladové priestory - sklad učebníc,

archív - miestnosť v sekcii C,

g) informačno-komunikačné priestory: knižnica vybavená knižničným fondom je v samostatnej miestnosti, v ktorej je internetové pripojenie,

h) učebné priestory (interné/externé):

- 27 kmeňových učební, z toho 12 učební je vybavených ekologickými tabuľami a dataprojektormi, v 5 je interaktívna tabuľa s dataprojektormi, v jednej z nich majú žiaci možnosť pracovať s tabletmi.
- odborné učebne umiestnené v sekciách A, B, a F – 2 odborné učebne informatiky, 1 multimedialná učebňa, učebňa pre vyučovanie fyziky, chémie, biológie, dejepisu a geografie, cudzích jazykov a technickej výchovy.
- 2 telocvične (639,72 m² a 211,44 m²), 6 šatní s hygienickými zariadeniami,
- 1 cvičebňa (73,89 m²) – tanečná zrkadlová miestnosť,
- 1 školský výukový bazén s recirkuláciou (rozmery 16,67m x 8 m -obdĺžnikového tvaru, hĺbka bazéna: 1,10 – 1,70 m)

- školský areál s trávnatým futbalovým ihriskom, uzavretou atletickou štvordráhovou traťou okolo futbalového ihriska (antuka), basketbalové ihrisko (živičný koberec), multifunkčné ihrisko, 2 tenisové ihriská.

i) spoločné priestory:

- školská budova,
- školská jedáleň – sekcia E,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí – 3 herne v sekcii C, učebne 1. stupňa,
- priestor pre riešenie zdravotných problémov - kancelária tajomníčky školy.

V rokoch 2009-2010 bola zrealizovaná celková rekonštrukcia objektu školy (výmena okien, obnova fasády a zateplenie školy). Postupne v ďalšom období - výmena PVC podláh na chodbách, polozenie plávajúcich podláh do tried, zariadenie tried novým školským nábytkom. V ostatných rokoch sa uskutočnila rekonštrukcia plynovej kotolne, rozvodov kúrenia v sekcii A,B, obnova kuchynského riadu a zariadenia v školskej jedálni a pod.

Škola má zabezpečený bezbariérový prístup – schodiskové plošiny pre potreby žiakov so zdravotným znevýhodnením pri obidvoch hlavných vchodoch, na prízemí je vybudované bezbariérové hygienické zariadenie.

3 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu a zamerania školy.

Pre rozvoj logického a analytického myslenia, matematických kompetencií a matematickej gramotnosti sú disponibilné hodiny určené na posilnenie vyučovania predmetu matematika v 5. a 6. ročníku o 1 hodinu.

Uvedomujeme si potrebu a význam kvalitného jazykového vzdelania, preto sa výučba anglického jazyka začína od 1. ročníka, v 5. a 6. ročníku posilňujeme hodinovú dotáciu anglického jazyka o 1 hodinu týždenne.

V 5. ročníku je zavedený predmet environmentálna výchova, ktorý poskytuje priestor a neohraničené možnosti na vytváranie základov zodpovedného vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Disponibilné hodiny v 6. ročníku sú využité na posilnenie predmetu biológia a geografia s cieľom podporiť rozvoj poznatkov na úrovni analýzy, hodnotenia a tvorivosti, na realizovanie projektovej činnosti, praktických aktivít, upevňovanie a precvičovanie učiva, zapájanie sa do súťaží a olympiád.

Učebný plán pre 5. a 6. ročník je pre všetky triedy v ročníku rovnaký, od 7. ročníka ponúkame na základe záujmu zákonných zástupcov výber z dvoch variantov – variant I – s vyučovaním 2. cudzieho jazyka (nemecký jazyk) a variant II – bez vyučovania druhého cudzieho jazyka.

Predmety, na ktoré sú určené disponibilné hodiny v 7. – 9. ročníku podľa variantu sú uvedené v tabuľke:

predmet / ročník	I. variant			II. variant		
	7.	8.	9.	7.	8.	9.
Slovenský jazyk a literatúra	1			1		
Anglický jazyk			1	1	1	2
Nemecký jazyk	2	2	2			
Matematika				1	1	
Informatika						1
Fyzika			1			1
Dejepis		1	1		1	1
Geografia	1			1		

3.1. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Nižšie stredné (sekundárne) vzdelanie získa žiak:

- úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení vo štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.
- Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.
- Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.

3.2 Organizačné formy a metódy vyučovania

Formy organizácie výchovy a vzdelávania v rámci primárneho a nižšieho stredného vzdelávania upravuje platná legislatíva /§ 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov/. Naša základná škola je plnoorganizovaná. V jednotlivých ročníkoch má 2 - 3 triedy.

Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

Tradične sú organizačné formy vyučovania chápané ako vonkajšia stránka – podoba vyučovacích metód. Organizačné formy budeme chápať aj ako komplexné systémové riadenie a usporiadanie výučby v určitej vzdelávacej situácii.

Pre usporiadanie výučby sú dôležité dve hľadiská:

S kým a ako učiteľ pracuje (výučba hromadná, individuálna, prípadne do akej miery sa darí výučbu individualizovať – výučba skupinová, párová, samoštúdium, do akej miery je podporovaná spolupráca žiakov – výučba kooperatívna)

Kde výučba prebieha (tradičná alebo špecializovaná odborná učebňa, prirodzené prostredie, domáce prostredie ap.).

V organizačných spôsoboch sa chceme predovšetkým zaoberať:

- problémovým vyučovaním,
- projektovou výučbou,
- skupinovým vyučovaním (špeciálne aj kooperatívnym vyučovaním),
- integrovaným tematickým vyučovaním (ITV).

V metódach vyučovania nám pôjde predovšetkým o:

- participatívne metódy: dialóg a diskusia, situačné (prípadové) metódy, inscenačné metódy (metódy hrania rol), brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov),
- kognitívne metódy,
- zážitkové metódy,
- skúsenostné metódy.

3.3 Vzdelávacie stratégie

Škola chce pokračovať v doposiaľ nastúpenom trende pri vzdelávaní a výchove mladej generácie s možnosťou využívania nového myslenia, vyučovacích metód a postupov celého pedagogického zboru. Budeme sa snažiť, aby sme nepodávali žiakom len hotové poznatky, ale aby si vedeli sami vyhľadávať informácie, ktoré potom využijú vo svojej práci. Naším cieľom pri výchove a vzdelávaní je, aby:

- žiaci získali dostatok potrebných vedomostí a zručností,
- ich vedeli vždy správne použiť,
- boli komunikatívni, flexibilní a tvoriví,
- absolvent školy vedel teoretické poznatky využiť v praxi na strednej škole.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Budeme sa snažiť orientovať vzdelávacie stratégie na riešenie problémových úloh a tvorbu projektov. Tieto ciele sa dajú dosiahnuť, ak práca učiteľov bude kvalitná, na vysokej profesionálnej úrovni. To si vyžaduje, aby všetci učitelia stále odborne rástli, preto budeme v maximálne možnej miere umožňovať vzdelávanie a štúdium učiteľov.

Práca s talentovanými žiakmi bude ďalším našim cieľom. Na prvom mieste to bude práca v centre voľného času, kde sa naďalej budú učitelia venovať žiakom v záujmovej činnosti, do ktorej je zapojených väčšina žiakov. Preto našim ďalším princípom bude, aby každý žiak v škole zažil úspech. Chceme pokračovať vo veľmi dobrej spolupráci s rodičmi a verejnosťou, ktorú budeme pozývať na dni otvorených dverí, školské športové aktivity a rodičovské akadémie.

4 Učebný plán

Rámcový učebný plán je dokument, ktorý stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov. Učebný plán je realizovaný v rámci týždenného rozvrhu vyučovacích hodín pre jednotlivé triedy v ročníku. Obsah vzdelávania vychádza zo vzdelávacích štandardov ŠVP. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov v predmetoch: anglický jazyk, informatika, náboženská výchova, etická výchova, telesná výchova, telesná a športová výchova, druhý cudzí jazyk, technická výchova.

Učebný plán pre 5. a 6. ročník je pre všetky triedy v ročníku rovnaký, od 7. ročníka ponúkame na základe záujmu zákonných zástupcov výber z dvoch variantov – variant I – s vyučovaním 2. cudzieho jazyka a variant II – bez vyučovania druhého cudzieho jazyka.

4.1 Učebný plán pre 2. stupeň – ISCED II - Variant I

Účinnosť od šk.r.:	VO	5. roč.			6. roč.			7. roč.			8. roč.			9. roč.			5.-9. roč.		
		2019/2020						2020/2021			2021/2022						ŠVP	ŠkVP	spolu
		ŠVP	ŠkVP	Spolu	ŠVP	ŠkVP	Spolu	ŠVP	ŠkVP	Spolu	ŠVP	ŠkVP	Spolu	ŠVP	ŠkVP	Spolu			
Jazyk a komunikácia	SJL	5		5	5		5	4	1	5	5		5	5		5	24	1	25
	ANJ	3	1	4	3	1	4	3		3	3		3	3	1	4	15	3	18
	NEJ			0			0		2	2		2	2		2	2	0	6	6
Matematika a práca s informáciami	MAT	4	1	5	4	1	5	4		4	4		4	5		5	21	1	23
	INF	1		1	1		1	1		1	1		1			0	4	0	4
Človek a príroda	FYZ			0	2		2	1		1	2		2	1	1	2	6	1	7
	CHE			0			0	2		2	2		2	1		1	5	0	5
	BIO	2		2	1	1	2	2		2	1		1	1		1	7	1	8
	ENV		1	1			0			0			0			0	0	1	1
Človek a spoločnosť	DEJ	1		1	1		1	1		1	1	1	2	2	1	3	6	2	8
	GEO	2		2	1	1	2	1	1	2	1		1	1		1	6	2	8
	OBV			0	1		1	1		1	1		1	1		1	4	0	4
Človek a hodnoty	EV/NV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
Človek a svet práce	TCHV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
UaK	HUV	1		1	1		1	1		1	1		1			0	4	0	4
	VYV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
Zdravie a pohyb	TSV	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	10	0	10
	spolu	24	3	27	25	4	29	26	4	30	27	3	30	25	5	30	127	19	146

Slovenský jazyk a literatúra: zvýšenie časovej dotácie v 7. ročníku je využívané najmä na precvičovanie učiva, upevňovanie a systematizáciu vedomostí.

Anglický jazyk: v 5., 6. a 9. ročníku posilňujeme dotáciu o 1 hodinu týždenne. Posilnenie anglického jazyka zmení kvalitu výkonu v rámci ústneho prejavu – rozvoj komunikačných schopností v cudzom jazyku.

Druhý cudzí jazyk: od 7. ročníka ponúkame vyučovanie druhého cudzieho jazyka (nemecký).

Vyučovanie druhého cudzieho jazyka sa bude realizovať pri minimálnom počte 15 žiakov na jednu skupinu.

Matematika: zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu v 5. a 6. ročníku slúži na rozvoj matematických kompetencií a matematickej gramotnosti.

Fyzika: vzhľadom na experimentálny charakter predmetu je v 9. ročníku zvýšená časová dotácia o 1 hodinu, aby sa dosiahlo splnenie vytýčených cieľov na požadovanej úrovni a aby sa mohli používať inovatívne zmeny vo formách a metódach vyučovania.

Biológia: zvýšenie časovej dotácie v 6. ročníku je zamerané na rozširujúce témy a praktické aktivity. Zvýšenie časovej dotácie umožňuje efektívnejšie upevňovanie a opakovanie vedomostí.

Dejepis: v 8. a 9. ročníku posilnený o 1 hodinu sa využíva na dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tvorbu projektov.

Geografia: zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu v 6. a 7. ročníku sa využíva na dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tiež na podrobnejšie spoznanie prírodných krás i miest vytvorených človekom a zaradených do UNESCO a tvorbe projektov o týchto zaujímavých miestach.

Environmentálna výchova: je v 5. ročníku realizovaná ako samostatný učebný predmet v rámci disponibilných hodín školského vzdelávacieho programu.

Telesná a športová výchova: žiaci so zdravotným oslabením (skupina III., IV.) sa zúčastňujú hodín TSV s úľavami podľa príslušného oslabenia (na základe lekárskeho potvrdenia). V rámci vyučovania telesnej výchovy sa organizuje plavecký výcvik (v rozsahu 20 vyučovacích hodín v šk. roku).

4.2 Učebný plán pre 2. stupeň – ISCED II - Variant II

účinnosť od:		5. roč.			6. roč.			7. roč.			8. roč.			9. roč.			5.-9. roč.		
		2019/2020						2020/2021			2021/2022								
VO		šVP	škVP	Spolu	šVP	škVP	Spolu	šVP	škVP	Spolu	šVP	škVP	Spolu	šVP	škVP	Spolu	šVP	škVP	spolu
Jazyk a komunikácia	SJL	5		5	5		5	4	1	5	5		5	5		5	24	1	25
	ANJ	3	1	4	3	1	4	3	1	4	3	1	4	3	2	5	15	6	21
	NEJ			0			0			0			0			0	0	0	0
Matematika a práca s informáciami	MAT	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5	5		5	21	4	25
	INF	1		1	1		1	1		1	1		1		1	1	4	1	5
Človek a príroda	FYZ			0	2		2	1		1	2		2	1	1	2	6	1	7
	CHE			0			0	2		2	2		2	1		1	5	0	5
	BIO	2		2	1	1	2	2		2	1		1	1		1	7	1	8
	ENV		1	1			0			0			0			0	0	1	1
Človek a spoločnosť	DEJ	1		1	1		1	1		1	1	1	2	2	1	3	6	2	8
	GEO	2		2	1	1	2	1	1	2	1		1	1		1	6	2	8
	OBV			0	1		1	1		1	1		1	1		1	4	0	4
Človek a hodnoty	EV/NV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
Človek a svet práce	TCHV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
UaK	HUV	1		1	1		1	1		1	1		1			0	4	0	4
	VYV	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	5	0	5
Zdravie a pohyb	TSV	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	10	0	10
	spolu	24	3	27	25	4	29	26	4	30	27	3	30	25	5	30	127	19	146

Slovenský jazyk a literatúra: zvýšenie časovej dotácie v 7. ročníku je využívané najmä na precvičovanie učiva, upevňovanie a systematizáciu vedomostí.

Anglický jazyk: od 5. ročníka posilňujeme dotáciu o 1 hodinu týždenne, v 9. ročníku o 2 hodiny. Tieto hodiny sú určené najmä na precvičovanie učiva, upevňovanie a systematizáciu vedomostí. Posilnenie anglického jazyka zmení kvalitu výkonu v rámci ústneho prejavu – rozvoj hovorenia.

Matematika: zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu v 5. až 8. ročníku je nevyhnutné pre rozvoj matematických kompetencií a matematickej gramotnosti.

Informatika: z disponibilných hodín je 1 hodina týždenne určená na vyučovanie predmetu informatika s cieľom zvyšovať zručnosti v informačno-komunikačných technológiách.

Fyzika: v 9. ročníku je zvýšená časová dotácia o 1 hodinu, využíva sa na praktické aktivity a tvorbu projektov, používanie inovatívnych zmien vo formách a metódach vyučovania.

Biológia: zvýšenie časovej dotácie v 6. ročníku je zamerané na rozširujúce témy a praktické aktivity. Zvýšenie časovej dotácie umožňuje efektívnejšie upevňovanie a opakovanie vedomostí.

Dejepis: v 8. a 9. ročníku posilnený o 1 hodinu sa využíva na dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tvorbe projektov.

Geografia: zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu v 6. a 7. ročníku sa využíva na dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tiež na podrobnejšie spoznanie prírodných krás i miest vytvorených človekom a zaradených do UNESCO a tvorbe projektov o týchto zaujímavých miestach.

Environmentálna výchova: je v 5. ročníku realizovaná ako samostatný učebný predmet v rámci disponibilných hodín školského vzdelávacieho programu.

Telesná a športová výchova: žiaci so zdravotným oslabením (skupina III., IV.) sa zúčastňujú hodín TSV s úľavami podľa príslušného oslabenia (na základe lekárskeho potvrdenia). V rámci vyučovania telesnej výchovy sa organizuje plavecký výcvik (v rozsahu 20 vyučovacích hodín v šk. roku).

5 Učebné zdroje

UČEBNICE

Postup a pravidlá pri výbere a schvaľovaní učebníc, pracovných zošitov, učebných textov v printovej, digitálnej a inej vhodnej forme pre základné školy v Slovenskej republike upravuje Smernica č. 22/2017, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a priamo riadených organizácií pri výbere a posudzovaní didaktických prostriedkov. Objednávanie učebníc sa realizuje cez Edičný portál MŠVVaŠ SR prostredníctvom konta <https://riam.iedu.sk>.

DIDAKTICKÁ TECHNIKA

Na sprostredkovanie informácií z učebných pomôcok alebo z iných zdrojov slúži moderná didaktická technika. V súčasnosti sa za takúto považujú IKT, v rámci nich učebne PC, tabletové učebne, jazykové učebne, učebne s interaktívnou tabuľou, dataprojektory, vizualizéry a pod.

MATERIÁLNE ZDROJE

Sú predmety, zhmotnené prostriedky, ktoré má učiteľ k dispozícii vo výučbe. Sú to predmety, modely, s ktorými učiteľ alebo žiak manipuluje. Ide o materiály a predmety z nášho životného prostredia. Patria sem napr. rastliny, zvieratá, plodiny, minerálne a kamene, ľudské výrobky, náradie, stroje a pod. Vo výučbe sú najnázornejšie práve pôvodné, originálne predmety. Na vyučovanie odborných predmetov sa používa spotrebný materiál: papier, drevo, plast, kov, chemické prvky, ...

6 Začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V súlade s platnou legislatívou sa naša škola snaží zabezpečiť a vytvárať optimálne podmienky na výchovu a vzdelávanie aj pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). Už niekoľko rokov zaznamenávame stúpajúci počet žiakov s vývinovými poruchami učenia, pozornosti, aktivity, poruchami správania, či chronickými ochoreniami, ktoré im značne sťažujú ich vzdelávanie. Sú to žiaci, ktorí si vyžadujú individuálny prístup pedagógov, diferencované požiadavky vo vyučovacom procese s ohľadom na ich potreby a osobitné personálne, materiálne a technické zabezpečenie.

V rámci **prevencie školskej neúspešnosti** školský špeciálny pedagóg na pozorovaniach v triedach sleduje vzdelávací a osobnostný vývin žiakov a svoje zistenia konzultuje s vyučujúcimi a rodičmi, navrhuje opatrenia a postupy smerujúce k eliminácii ťažkostí. Odbornú diagnostiku žiakov zabezpečuje v dlhoročnej úzkej spolupráci so školou Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP).

Ak sa odbornou diagnostikou v CPPPaP u žiaka zistia zdravotné znevýhodnenia, resp. problémy v učení a v správaní takého charakteru, ktoré si vyžadujú uplatnenie špeciálno-pedagogických postupov, má rodič možnosť písomne požiadať vedenie školy o **vzdelávanie formou individuálnej integrácie**.

Ak sa odbornou diagnostikou v CPPPaP u žiaka zistí mentálne postihnutie, odbornú starostlivosť mu ďalej poskytuje Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP), v prípade ľahkého stupňa postihnutia má tiež rodič možnosť písomne požiadať vedenie školy o vzdelávanie formou individuálnej integrácie.

Riaditeľ školy po oboznámení sa s výsledkami diagnostiky a odporúčaniami, zväzi možnosti školy a rozhodne o prijatí resp. zaevidovaní žiaka ako žiaka so ŠVVP.

Výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP prebieha v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, pričom každý z nich má vypracovaný **individuálny výchovno-vzdelávací program (IVVP)** a vyplnený dokument **Návrh na prijatie**. Každý IVVP prihliada na potreby žiaka podľa druhu a stupňa jeho zdravotného znevýhodnenia. Vychádza z odporúčaní špeciálneho pedagóga a psychológa z poradenského zariadenia a zo vzdelávacích programov podľa jednotlivých kategórií špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb (platné od 1.9.2016 - <http://www.statpedu.sk/clanky/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevychodnenim-vseobecny-intelektovym-nadanim-vzdelavacie-programy>), ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie sekundárne vzdelávanie (ISCED 2).

Učebný plán integrovaných žiakov so zdravotným znevýhodnením (okrem žiakov s mentálnym postihnutím – MP) je rovnaký ako ostatných žiakov triedy.

Obsah školského vzdelávania týchto žiakov je rovnaký ako obsah vzdelávania žiakov základných škôl alebo na základe odporúčania CPPPaP sú učebné osnovy modifikované vzhľadom na stupeň jednotlivých zdravotných znevýhodnení.

Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s MP integrovaných v bežnej triede vychádzame zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím a rámcového obsahu vzdelávania špeciálnej základnej školy príslušného variantu. V predmetoch výchovno-estetického zamerania sú títo žiaci vzdelávaní podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy.

IVVP integrovaným žiakom vypracováva školský špeciálny pedagóg v spolupráci s triednym učiteľom a ostatnými vyučujúcimi. Je prispôsobený žiakovým potrebám, počas školského roka sa môže meniť a dopĺňať. Zákonní zástupcovia majú právo sa s IVVP oboznámiť a sú informovaní o priebežných zmenách.

Pri hodnotení a klasifikácii integrovaných žiakov postupujú vyučujúci podľa platných **Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**, č. 2011-3121/12824:4-921 s účinnosťou od 1.5.2011, a **prílohou č. 2.** (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole). Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „**Bol(a) vzdelávaný (á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“.

Prospech a správanie integrovaných žiakov s mentálnym postihnutím sa hodnotí a klasifikuje podľa pravidiel hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania v špeciálnych základných školách a praktických školách primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z postihnutia týchto žiakov - **Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.** Žiaci sú v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaní, dostávajú rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci; v doložke vysvedčenia sa uvedie informácia o variante – variant A, v ktorom bol žiak vzdelávaný.

Odbornú starostlivosť o žiakov so ŠVVP zabezpečuje školský špeciálny pedagóg. Žiakom so ŠVVP sa venuje individuálnou alebo skupinovú formou (2 – 3 žiaci) v svojej pracovni a využíva špeciálne postupy, metódy a formy práce vyplývajúce z jednotlivých typov postihnutí.

Poskytuje odborné intervencie, ktoré sú zamerané na korekciu a reedukáciu porúch a zmierňovanie ich dôsledkov. V práci so žiakmi s vývinovými poruchami učenia, sa zameriava na reedukáciu a rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania - rozvoj zrakového, sluchového vnímania, motoriky, grafomotoriky, reči, pravoľavej a priestorovej orientácie. U žiakov s poruchami pozornosti a aktivity – využíva programy na stimuláciu pozornosti, relaxačné techniky navodzujúce psychofyzické uvoľnenie, stimuláciu oslabených dielčích funkcií, a zároveň psychologické intervencie a aktivity so zameraním na modifikáciu správania. V rámci korekcií využíva špeciálne pomôcky: *pracovné listy, učebné a didaktické pomôcky, relaxačné pomôcky, IKT – program Dyscom, rôzne materiály.*

Intervencie prebiehajú počas vyučovania, sú pravidelné, riadia sa zásadami reedukácie a vychádzajú z náplne reedukačného programu. Program zostavuje na základe diagnostikovanej poruchy pre každého žiaka zvlášť. Obsah špeciálno-pedagogickej reedukácie musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka. Rešpektuje predovšetkým individuálne špecifiká – vychádza z aktuálnej úrovne kognitívnych funkcií, nadväzuje na to, čo už má žiak zvládnuté, zohľadňuje jeho pracovné a psychomotorické tempo. Obsah stimulácie sa môže líšiť od obsahu vzdelávania v danom ročníku. Zosúladenie postupov a priebeh ako aj hodnotenie výsledkov a pokroku žiaka konzultuje školská špeciálna pedagogička s pedagógmi i rodičmi. Pri vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením umožňujeme používanie kompenzačných a iných pomôcok vo vyučovacom procese (notebook, tablet, kalkulačka, gramatické tabuľky, názorný materiál a iné.

Asistent učiteľa pomáha žiakom so ŠVVP prekonávať ich „vzdelávacie bariéry“ buď priamo na hodine alebo individuálne mimo triedu podľa pokynov vyučujúcich na tých predmetoch kde najviac dochádza k zvýrazneniu problémov žiakov. Spravidla je to na slovenskom, jazyku, matematike, prírodovede apod. Venuje sa žiakom aj cez prestávky, kde dohliada na ich bezpečnosť.

O efektívite individuálnej integrácie, a o jej prínose pre jednotlivých žiakov so ŠVVP majú pedagógovia a školský špeciálny pedagóg možnosť vyjadriť sa aj v rámci zasadnutí pedagogickej rady. Obsah IVVP je u každého žiaka aktualizovaný pre nový školský rok, s ktorými sa oboznamujú aj zákonní zástupcovia integrovaných žiakov. Priebežne podľa potreby sa konajú stretnutia s rodičmi žiakov, ich triednymi učiteľmi a školskou špeciálnou pedagogičkou, kde všetci zúčastnení majú možnosť vyjadriť sa k integrácii, prípadne dať vlastné podnety. Zámerom týchto stretnutí má byť aj prehĺbenie *spolupráce medzi školou a rodinou* – ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre úspech integrácie. V závere školského roka na pedagogickej rade hodnotíme prínos integrácie a zároveň tu predostrieme ďalšie kroky a požiadavky pre spoluprácu.

Pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov žiakov spolupracujeme s odbornými pracoviskami – školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie. Z nich najintenzívnejšie s *CPPPaP Slovenskej jednoty 29, Košice*, ktoré okrem diagnostiky a spolupráce pri tvorbe IVVP, poskytuje odborné a metodické vedenie odborných zamestnancov a zabezpečuje aj vyššie spomínanú depistáž porúch učenia u žiakov. Spolupracujeme taktiež aj s *Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, Abovská 244, Ždaňa*.

Výchova a vzdelávanie žiakov zo SZP sa v škole uskutočňuje podľa individuálnych podmienok. Individuálnymi podmienkami sú:

- a) úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- b) úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- d) uplatnením špecifických metód a foriem výchovy a vzdelávania (**§ 107 ods. 1 školského zákona**).

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia sa venuje učiteľ v rámci individuálneho prístupu na vyučovaní. Školský špeciálny pedagóg im poskytuje individuálne prehĺbenie a utvrdenie základného učiva, rozvoj dorozumievacích a sociálnych zručností, rozvoj psychomotorických zručností s individuálnymi cvičeniami. Ich rodičom na pravidelných individuálnych konzultáciách poskytuje rady a usmernenia k domácej príprave, k vytváraniu študijných, pracovných návykov a k výchove ich detí.

7 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

7.1 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP a zo Zákona 245/2008, § 55-58 Hodnotenie a klasifikácia prospechu a správania žiakov a opatrenia vo výchove.

7.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa zakladá na priebežnom hodnotení. Jeho základom sú:

- hodnotiace rozhovory (1 × ročne),
- pedagogické pozorovania (hospitácie),
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, didaktické testy v paralelných triedach a pod.),
- výsledky riaditeľských testov,
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- tvorba učebných pomôcok a projektov,
- mimoškolská činnosti a pod.